

کتاب سوم - پاسخ و نقد بر کتاب "تاریخ جامع بهائیت"

بررسی چهار موضوع

آقای بهرام افراصیابی در فصل اوّل کتاب ۷۲۰ صفحه خود، بنام ((تاریخ جامع بهائیت)) نوشته است:

در بررسی بهائیت چهار موضوع پیوسته و مربوط به یکدیگر را باید تفکیک نمود و جداگانه بررسی کرد

...

۱- چگونگی پیدایش و منشاء بهائیت.

۲- شناخت اصول عقاید بهائیت به طور ریشه‌ای.

۳- تحولات ناشی از بهائیت و پیامدهای آن.

۴- روند دنالت های سیاسی بیگانگان در بوجود آمدن، رشد و پرورش بهائیت و مسیری که سران اوّلیه بهائیت پیمودند و اینک مشروح موارد:

همان گونه که خواهیم دید بهائیگری زاده بابی گری است. بابی گری هم خود نیز از شیخی گری متولد گردید، یا به کلام بسیار ساده شیخی گری باعث بروز بابی گری و بابی گری عامل و زمینه ساز بهائی گری شده است. در اینجا زنجیره‌ای سه گانه و غیرقابل تفکیک را بررسی می‌کنیم.

پاسخ

قسمت اوّل را که تصوّری نادرست، از نوشته‌های مرحوم کسری از کتاب بهائیگری بدون ذکر مأخذ و نام آن مرحوم نقل کرده است و آنرا از تحقیقات خود به حساب آورده قبلاً پاسخ اشتباهات آن مرحوم داده شده است. که تا چه حد تحقیقاتش سطحی و مطالعاتش ناقص و قضاوتش عجولانه بوده است. ولی جرأت نکرده است که در اینباره تمام عبارات کسری را نقل کند که به بطلان شیعه پایان داده است.

مرحوم کسری وقتی که گرم قلم فرسائی به سبکی خاص خود شد و مریدانی یافت که نوشته‌هایش را چون کاغذ زر می‌بردند و می‌خواندند.

پس از بهائیگری، شیعه گری را نوشت. آنگاه کتاب ورجاوند بنیاد را به شیوه کتاب آسمانی منتشر نمود و بعضی تعالیم دیانت بهائی را با همان سبک واژه‌های خاص خود

بدون ذکر مأخذ درج نمود، فقهای شیعه کتاب هایش را دلیل بر کفر و الحاد او دانستند و فتوای قتلش را صادر کردند، پیروانش دم فروپستند و گفتند: پشتیبانی از او به زحمتش نمی ارزد و همه جوش و جنبش هایشان، چون کدو بن، اولین سرمای پائیزی را تحمل نتوانستند نمود و خشک شدند، بقول جناب نعیم:

ورقی را که دست حق ننوشت پنجه روزگار می شوید

از صفحه ۱۰ تا صفحه ۵۸ در باره شیخ احمد احسائی و سید کاظم رشتی که آنان را
ریشه بهائیگری پنداشته، قلم فرسائی نموده است، که هیچ ربطی به موضوع بهائیت
ندارد. شیخیه شعبه‌ای از اسلام است.^۰ و ضمن نقل وقایع تاریخی نادرست نوشته
است: بیش از پنجاه نفر قبل از علی محمد شیرازی در نقاط مختلف دعوی مهدویت
کرده اند و چند نفر را نام برده است. اما، یا به مصدق: ((ان الباطل کان ز هو قا
(((باطل از بین رفتی است) اثری از آنها نماند، و یا اگر باقی ماند شریعت
مستقل جدیدی نتوانستند تأسیس نمایند. همه آنان در ظل اسلام و شعبه‌ای از اسلام و
قرآنند.

در صفحه ۲۰ و ۱۹ عباراتی مجمعول و مغلوط عربی و فارسی نوشته و به حضرت باب نسبت داده است ، ولی مأخذ آنها را ذکر نکرده است ، که اگر شخص محقق و منصفی خواست بی دلیل و مأخذ نپذیرد و به اصل مراجعه کند ، کذبشن آشکار نگردد .

از صفحه ۶۰ تا ۱۳۳ فصل سوم در باره بایگری و زادگاه باب کودکی و جوانی و قره العین مطالبی از تواریخ متعدد، درست و نادرست با لحنی آمیخته با خصوصت و توهین نقل نموده است. اکثر از کتب دشمنان و ردیه نویسان قبل، اقتباس کرده مانند: ((کتاب مفتاح باب ابواب زعیم الدّوله)) و ((کتاب فتنه باب از اعتضاد السلطنه)) و ((نقطه الکاف)) و کتاب ((شیخیگری)) و کتاب ((امیرکبیر و ایران از فریدون آدمیت)) که راجع به کیفیت تاریخ سازی ایشان قبلًا ذکر شده است. بعضی مطالب را بدون مأخذ نوشته و از خود ساخته و بعضی را نیز مأخذ ذکر کرده ولی درست نیست و نویسنده ردیه از خود جعل کرده است.

برای نمونه در صفحه ۹۸ راجع به قره العین مطالبی نادرست نوشته و در حاشیه مأخذ ذکر کرده است: "صفحه ۱۵۴ نقطه الكاف" ولی اگر به این مأخذ مراجعه شود ، چنین چیزی وجود ندارد . آنرا از طرف خود به دروغ و برای افترا ، ساخته و پرداخته و نوشته است .

در فصل پنجم شورش های ناشی از ظهور باب از صفحه ۱۴۲ تا صفحه ۱۸۳ از مندرجات کتب مختلفه مخالفین که آمیخته به جعل خبر و کذب گفتار می باشد ، نقل نموده است و خلاصه درست آن وقایع در عنوان شورش های سه گانه در صفحات ۵۵ تا ۷۴ قبلًا ذکر شده است ، در فصل ششم در عنوان پایان کار باب از صفحه ۱۸۵ تا ۱۹۱ وقایع شهادت حضرت باب را با گفتاری از اعتضادسلطنه نقل نموده که آمیخته به غرض و بعضی دور از حقیقت است . و در باره بعضی اتهامات قبلًا پاسخ نوشته شده است .

باید وقایع درست را از آناییکه تاریخ را بدون غرض نوشته اند خواند . درباره قره العین و کشته شدن عمویش که به غلط نوشته است: به دستور قره العین بوده ، در صفحات قبل این کتاب قبلًا بطلان آن ذکر شده است می توان مراجعه کرد . و اشعاری به ایشان نسبت داده است که بعضی درست است و بعضی نادرست .

فصل هفتم از صفحه ۲۰۱ تا ۲۲۵ درباره پاره ای از گفتارها و اصول باب ، مطالبی پراکنده بدون ذکر مأخذ دقیق نوشته است و معلوم نیست از کلمات مجعلو چه کسی نقل کرده است . از آن گذشته بعضی از احکام حضرت باب با ظهور حضرت بهاءالله منسون گردید و اکنون کتاب اقدس ناسخ کتاب بیان می باشد و جمیع احکام آن بهترین راهنمای شفابخش ترین دارو برای امراض اجتماعی امروزه است .

در لوح عهدی که وصیت نامه حضرت بهاءالله است می فرمایند:

((از ملکوت بیان مقصود عالمیان نازل شد آنچه که سبب حیات عالم و نجات امم است))

بزرگترین بیماری مردم دنیا جنگ و تفرقه است و دوای این بیماری صلح عمومی و وحدت عالم انسانی است که از اصول دیانت بهائی می باشد .

منشاء بهائیت و چگونگی پیدایش آن

قسمت اول از چهار قسمت مهم که آقای بهرام افراصیابی مورد بررسی قرار داده است:

۱- چگونگی پیدایش و منشاء بهائیت است.

آقای افراصیابی و امثال ایشان بهائیت را خوب نشناختند و سطحی فکر کرده اند و آنرا یک نهضت و حزب بشری تصور کرده اند و خیال کرده اند که با نوشته های مغلوط و مجعلوں و نادرست خود می توانند به آن آسیب رسانند. مانند تصوّرات باطل فقهای زمان ناصرالدین شاه و امیر کبیر، که تصور کردند نهضت بابی امری موقّتی و بشری است. و با قتل سید باب و تبعید حضرت بهاء الله از ایران به عراق کار تمام می شود و غائله خاتمه میابد. ولی غافل از آن بودند که کار خود آنها خاتمه می یابد ولی امر حضرت باب رونق گرفت و روز به روز در سراسر جهان توسعه یافت.

اماً بنیاد پیدایش و منشاء بهائیت، از حضرت آدم شروع شده است نه از شیخیه.

بقول عارف بزرگ شیخ عطار:

نخستین این ندا درداد آدم بگسترد او شریعت را در عالم (۱)

و به اشتباه بعضی، آدم را نخستین بشر تصور کرده اند، در حالیکه او اولین پیامبر است خداوند تبارک و تعالی برای هدایت و نجات بشر از جهالت و گمراهی، پیامبرانی پی در پی فرستاد و هر کدام از آنها از مردم، زحمت ها و رنج ها تحمل کردند، بطوری که در سوره یسین می فرماید: (۱) یا حسراه علی العباد ما یاتیهم من رسول‌الله کانوا به یستهزوں (۲) یعنی، دریغ بر بندگان که هیچ رسولی برای ایشان نیاید مگر اینکه او را استهزاء می کنند. و هر پیامبری ضمّن تعالیم خود که داروی شفابخش برای جامعه آن زمان بوده در آیاتشان بشارات بسیار برای پیامبر بعد از خود به امّت داده اند و سفارش و تأکید فرموده اند که بیدار

۱- کتاب سی فصل از پند نامه ص ۱۱۳ ۲- قرآن ۳۰ / ۳۶

و آگاه باشد که پس از مدتی معین پیامبری دیگر خواهد بود و آنچه لازمه آن زمان است ، تعلیم خواهد داد و آنچه من نگفته ام ، خواهد گفت . و گاه فرمود من می روم و بازگشت خواهم نمود . چنانچه حضرت مسیح فرمود و در قرآن و احادیث اسلامی کراراً بازگشت مسیح ذکر شده است . و جمیع در انتظارند ، و منظور بازگشت صفاتی است نه جسمانی . اما جمیع پیامبران به یوم الله و بناء عظیم و شریعت جهانی به امّت خود بشارت داده و قبول آنرا توصیه فرموده اند . اینک شمه ای از آنها ذکر می شود :

بشارات توراه

۱- در تورات مقدس در باره این ظهور اعظم چنین بشارت داده شده است:
 ((چه زیبا است بر کوه ها پای های مبشر که سلامتی را نداشی کند و به خیرات بشارت می دهد و نجات را نداشی کند و به صهیون می گوید که خدای تو سلطنت می نماید . آواز دیده بانان تو است که آواز خود را بلند کرده با هم تریم می نمایند . زیرا وقتی که خداوند به صهیون رجعت می کند ، ایشان معاینه خواهند دید)) (۱)
 در این بشارت صریحاً مکان مبشر را که در کوه های ((ماکو و چهريق)) که زندان حضرت باب مبشر حضرت بهاءالله بوده است ، اشاره نموده و مقام حضرت بهاءالله را که بشارت داده شده است ، سلطنت خدا می داند و به صهیون که همان اراضی مقدسه است مکان ظهور خدا می گوید که مردم او را با چشم خواهند دید . که منظور مظہر الہی است نه ذات پروردگار که غیب منیع ولایدر ک است . زکریای نبی می فرماید : ((خداوند چنین می گوید : به صهیون مراجعت نموده و در میان اورشلیم ساکن خواهم شد و اورشلیم به شهر حق و کوه یهوه صبایوت به کوه مقدس مسمی خواهد شد .)) (۲) (که اشاره به کوه کرمل است یعنی تاکستان خدا) و نیز زکریا می فرماید : ((خداوند چنین می گوید به اورشلیم با رحمتها رجوع خواهم نموده و خانه من در آن بنا خواهد شد ، قول یهوه صبایوت این است .)) (۳)

و در باره حضرت عبدالبهاء که ملقب به غصن اعظم می باشد به معنی شاخه بزرگتر که فرزند ارشد را نامند ، همان زکریای نبی چنین به صراحة بشارت داده است:

((بگو ، یهوه صبایوت چنین می فرماید و می گوید: اینک مردی که به شاخه مسمی است و از مکان خود خواهد روئید و هیکل خداوند را بنا خواهد نمود، پس او هیکل خداوند را بنا خواهد نمود و بر کرسی او جلوس نموده حکمرانی خواهد کرد و بر کرسی او کاهن خواهد بود و مشورت و سلامتی در میان هر دوی ایشان خواهد بود)) (۱)

منظور از غصن اعظم حضرت عبدالبهاء است و اشاره به بنای مقام اعلی (مقبره حضرت باب) و مرکز شریعت جدید الهی (بیت العدل) بر کوه کرمل در حیفا شده و او بنایش را شروع فرمود و پس از حضرت بهاءالله بر طبق لوح عهدی جانشین و مرکز عهد و میّن آیات تعیین شد و مدت بیست و نه سال امر الهی را در جهان ترویج نمود و توسعه داد.

و نیز زکریای نبی می فرماید:

((ای دختر صهیون ترنم نما و شادی کن ، زیرا خداوند می گوید: که اینک می آیم و در میان تو ساکن خواهم شد و در آن روز امتهای بسیار به خداوند متصل شده قوم من خواهند شد و من در میان تو سکنی خواهم گرفت و خواهی دانست که یهوه صبایوت مرا نزد تو فرستاده است)) (۲)

اشعیای نبی نیز اینگونه بشارت داده است: ((در ایام آخر واقع خواهد شد که کوه خانه خداوند بر قله کوه ها ثابت خواهد شد و فوق تل ها برافراشته خواهد گردید و جمیع امتهها به سوی آن روان خواهند شد و قوم های بسیار عزیمت کرده خواهند گفت: بیائید تا به کوه خداوند و به خانه خدای یعقوب برآئیم تا طریق های خویش را به ما تعلیم دهد و به راه های وی سلوک نمائیم زیرا که شریعت از صهیون و کلام خداوند از اورشلیم صادر خواهد شد و او امتهها را داوری خواهد نمود و ایشان شمشیرهای خود را برای گاوآهن و نیزه های خویش را برای اره ها خواهند شکست و امته برا امته شمشیر نخواهد کشید و بار دیگر جنگ را نخواهند آموخت ، ای خاندان یعقوب بیائید تا در نور خداوند سلوک نمائیم)) (۳)

در این بشارت صریحاً بیان می کند و به خاندان یعقوب یعنی بنی اسرائیل توصیه می فرماید که بیائید در (نور خداوند) که ترجمه بهاءالله است سلوک نمائید و علامت آن را نیز تعیین می کند که جنگ را به صلح تبدیل خواهد نمود ، اشاره به تعلیم حضرت بهاءالله است که می فرماید: ((نزاع و جدال را نهی فرمود: نهیاً عظیماً فی الكتاب هذا أمر الله في هذا الظهور الأعظم و عصمه من حكم المحو وزينه بطراز الأثبات انه هوالعليم الحکیم.)) (۱)

و یکی از اصول و تعالیم اساسی دیانت بهائی صلح اعظم جهانی است . و در لوحی خطاب به جناب زین المقرّین قلم اعلی می فرماید:

((در این ظهور اعظم حکم سیف و فساد و نزاع و جدال و امثال این نهی شده نهیاً عظیماً فی الكتاب)) (۲)

و نیز حزقيال نبی می فرماید:

((پس جلال خداوند (بهاءالله) از راه دروازه که رویش به سمت مشرق بود به خانه درآمد و روح مرا برداشت به صحن اندرونی آورد و اینک جلال خداوند (بهاءالله) خانه را مملوساخت و هاتقی را شنیدم که از میان خانه به من تکلم می نماید و مرا گفت: ای پسر انسان این است مکان کرسی من و مکان کف پایهایم که در آن در میان بنی اسرائیل تا به ابد ساکن خواهم شد.)) (۳)

کلمه بهاء در لغت سه معنی را شامل است: جمال ، جلال ، نور. و در اینجا نیز کلمه: جلال خداوند از سمت مشرق به خانه درآمد، اشاره به ورود حضرت بهاءالله به عگا است و تا ابد ساکن در میان بنی اسرائیل اشاره به مرقد حضرت بهاءالله است که تا ابد در آنجا قرار گرفت .

زمان این وقایع نیز در کتب مقدسه اشاره شده که بعضی به رمز و بعضی صریح است . باید به کتب استدلایل بهائیان مراجعه نمود . از جمله کتاب "بشارات کتب مقدسه" (۴)

بشارات انجیل جلیل

۲ - در انجیل متی می فرماید:

((اینک خانه شما ویران گذارده می شود ، زیرا به شما می گویم از این پس مرا نخواهید دید تا بگوئید مبارک است او که به نام خداوند می آید .)) (۱)

در انجیل مرقس در باره علامات بازگشت حضرت مسیح می فرماید:

((خورشید تاریک گردد و ماه نور خود را باز گیرد و ستارگان از آسمان فرو ریزند و قوای افلاک متزلزل خواهد گشت ، آنکاه پسر انسان را بینند که با قوت و جلال عظیم بر ابرها میاید ، در آن وقت فرشتگان خود را از جهات اربعه از انتهای زمین تا به اقصای فلك فراهم خواهد آورد .)) (۲)

این آیات انجیل ، مضمونش در قرآن کریم چنین نازل گردیده است:

((اذا الشَّمْسُ كُورَتْ ۚ وَ اذَا النَّجُومُ انْكَدَرَتْ ۚ)) (۲) وقتی خورشید تاریک شود و هنگامی که ستارگان فرو ریزند ، این آیات از مشابهات است و تأویل آنها در کتاب ایقان نازل گردیده است و منظور ، زمان بازگشت مسیح است و فرشتگان ، مومنین به او هستند که از اطراف جهان به زیارت فرستاده خدا می شتابند .

حضرت عبدالبهاء در باره فرشتگان می فرمایند: «فرشتگان نفوس مبارکی هستند که از جهان ناسوت تعلق گستته و از قیود نفس و هوی رسته به جهان الهی و ملکوت رحمانی بسته اند ، ملکوتی اند ، آسمانی ، رحمانیند ، ربانی ، مظاهر فیض الهی اند و مطالع موهبت روحانی » .

و در انجیل متی بشارت می دهد: ((پسر انسان خواهد آمد در جلال پدر خویش به اتفاق

ملائکه خود)) (۴) و انجیل یوحنا اینگونه بشارت داده است:

((بعد از این بسیار با شما نخواهم گفت زیرا که رئیس این جهان می‌آید و در من چیزی ندارد)) (۵) و در بابی دیگر فرموده است: ((و بسیار چیزهای دیگر نیز دارم به شما بگویم لکن الآن طاقت تحمل آنها را ندارید و لیکن چون او یعنی روح راستی آید

شما را به جمیع راستی هدایت خواهد کرد، زیرا که از خود تکلم نمی کند، بلکه به آنچه شنیده است سخن خواهد گفت و از امور آینده به شما خبر خواهد داد او مرا جلال خواهد داد)))

یکی از احکام مهم اجتماعی که در گذشته مردم طاقت تحمل آنرا نداشتند و نه در شریعت مسیحی از آن نهی شد و نه در شریعت اسلام و بسیاری از مردم زمان رنج می بردن و قانونی رایج بود، برده داری و خرید و فروش کنیز و غلام بود، در این ظهور اعظم حضرت بهاءالله در کتاب اقدس فرمود:

(۱) قد حُرّمَ عَلَيْكُمْ بِيَعِ الْأَمَاءِ وَ الْغَلْمَانَ لَيْسَ لِعَبْدٍ أَنْ يَشْتَرِي عَبْدًا نَهْيَاً فِي لَوْحِ اللَّهِ كَذَالِكَ كَانَ الْأَمْرُ مِنْ قَلْمَنْ عَدْلٍ بِالْفَضْلِ مَسْطُورًا وَ لَيْسَ لِأَحَدٍ أَنْ يَفْتَخِرَ عَلَى أَحَدٍ كُلُّ أَرْقَاءُ لَهُ وَ كُلُّ أَدْلَاءُ عَلَى أَنَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ وَ أَنَّهُ عَلَى كُلِّ شَيْءٍ حَكِيمًا .))) (۲) مضمون بیان: خرید و فروش کنیز و غلام بر شما حرام شد، برای بنده ای سزاوار نیست بنده دیگری را خرید و فروش کند، در کتاب خدا این کار نهی گردیده و از قلم فضل به عدل این امر نوشته شد، و بر احمدی شایسته نیست که بر دیگری فخر کند، همه بندگان خداوندند و مدلّ بر اینکه نیست خدائی جز او و بر هر چیزی داناست، و این حکم یکی از علائم استقرار عدل است.

بشارات قرآن کریم

۳- قرآن کریم

لقای پروردگار و بشارت به یوم الله در قرآن مجید مانند تورات و انجیل نازل و متذکر شده است ولی علمای دین و مفسرین قرآن میین آنرا در قیامتی موهوم تصوّر نموده اند نه قیامت معلوم که یوم ظهور مظہر الهی است، چنانچه حضرت مسیح فرمود:

(۱) من قیامت و حیات هستم هر که به من ایمان آورد اگر مردہ باشد زنده گردد و هر که زنده بود و به من ایمان آورد تا به ابد نخواهد مرد.))) (۳)

و حضرت رسول اکرم ص فرمود:

((بُعْثَةُ اَنَا وَ السَّاعَةُ كَهَاتِينَ)) و اشاره به انگشت سبابه و وسطی فرمود: مبعوث شدم من و قیامت مانند این دو انگشت با هم است . و نیز فرمود: ((بُعْثَةُ فِي نَسْمَةٍ السَّاعَةِ)) . ۰ ۰ یعنی من جریان نسیم قیامت مبعوس شدم.

این دو حدیث در کتاب ((احادیث مثنوی)) در توضیح این ایات است: (۱)

خویش بنما که قیامت نک منم ۱۴۸۱/۴	هر که گوید کو قیامت ای صنم؟
زین قیامت صد جهان قائم شده ۱۴۸۲/۴	در نگرای سائل محنت زده

مولوی درباره قیامت اشاراتی دیگر نیز در کتاب مثنوی فرموده است از جمله:

صد قیامت بود او اندر عیان ۷۵۶ / ۶	زاده ثانی است احمد در جهان
ای قیامت تا قیامت راه چند؟ ۷۵۷ / ۶	زو قیامت را از او پرسیده اند
که ز محشر حشر را پرسد کسی؟ ۷۵۸ / ۶	با زبان حال می گفتی بسی
که برون آی از گلیم ای بوالهرب ۱۴۵۴ / ۴	خواند مزمُل نبی را زین سبب
تا هزاران مرده بر خیزد ز خاک	خیز و دردم تو به صور سهمناک
رستخیزی ساز پیش از رستخیز ۱۴۸۰ / ۴	چون تو اسرافیل وقتی راست خیز

حدیث معروف: «اذا قام القائم قامت القيامة» وقتی قائم قیام کرد قیامت برپا می شود ، مدل

بر این موضوع است .

آیاتی که در تورات و انجیل درباره آمدن خداوند و دیدار خداوند ذکر شده است ، در قرآن

مجید به صورت لفاظ الله و یوم الله و یوم رب نازل گردیده که همه منظور ظهور مظہر الهی

است . زیرا ذات پروردگار غیب منیع لا یدرک است .

آنچه می بینی پذیرای فناست آنچه اندر وهم ناید آن خدادست

اینک آیاتی از قرآن کریم در باره دیدار خدا و یوم الله در زیر زیارت می شود:

((مَنْ كَانَ يَرْجُوا لِقَاءَ اللَّهِ فَإِنَّ أَجَلَ اللَّهِ لَا تِلْكَ وَ هُوَ السَّمِيعُ الْعَلِيمُ))
 ((وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَ اعْلَمُوا إِنَّمَا مُلْأَ قُوَّةً وَ بَشَّرَ الْمَوْءُونَ))
 ((يَوْمَ تُبَدِّلُ الْأَرْضَ عَيْرَ الْأَرْضِ وَ السَّمَوَاتِ وَ بَرَزُوا لِلَّهِ الْوَاحِدِ الْقَهَّارِ))
 ((لَقَدْ أَرْسَلْنَا مُوسَى بِآيَاتِنَا إِنَّ أَخْرَجَ قَوْمَكَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ وَ ذَكَرَ هُمْ
 بِآيَاتِ اللَّهِ إِنَّ فِي ذَلِكَ لِيَاتٍ لِكُلِّ صَبَارٍ شَكُورٍ)) (۴) می فرماید:

حضرت موسی را با آیات فرستادیم که قومت را از تاریکی جهالت بیرون آور و به نور دانائی در آور و آنان را به روزهای خدا متنذگر بدار. درباره قرآن می فرماید:

((كَتَابٌ أَنزَلْنَا إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِأَذْنِ رَبِّهِمْ إِلَيْ صِرَاطِ
 الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ .)) (۵) و در سوره مطففین در آیاتی چنین اشاره می فرماید:
 يومَ يَقُومُ النَّاسُ لِرَبِّ الْعَالَمِينَ ۷) (۶) روزی که مردم برای پروردگار عالمیان
 قیام کنند. رب در اینجا مظہر الهی و مریع عالم انسانی است.

((كَلَّا إِنَّهُمْ عَنْ رَبِّهِمْ يَوْمَئِذٍ لَمْ حَجُّوبُونَ)) (۱۶) آنها در آن روز از شناسائی
 پروردگارشان در حجابند. ((اذَا تَثْلِي عَلَيْهِ إِيَّاتِنَا قَالَ اسْاطِيرُ الْأَوَّلِينَ)) (۸)
 وقتی آیات الهی بر او خوانده شود گوید: سخنان پیشینیان است.

((كَلَّا بَلْ رَانَ عَلَيْ قُلُوبِهِمْ مَا كَانُوا يَكْسِبُونَ)) (۹) حقاً بلکه به علت اعمالشان
 که مرتکب شده اند دلهایشان زنگ گرفته است .۰۰۰

۱- قرآن ۴/۲۹ یعنی: کسی که دیدار خدا را امید دارد وقت مقدر خدا آینده است اوست شنواز دان.

۲- ایضاً ۲۲۳/۲ یعنی: از خدا بترسید و بدانید که شما او را ملاقات خواهید کرد مومنین را بشارت ده.

۳- ایضاً ۱۴/۵۰ یعنی: روزی که زمین تبدیل کرده می شود به غیر این و زمین و آسمان ها و ظاهر شدن از برای خداوند یکنای غالب. ۴- قرآن ۱۴/۵ ۵- ایضاً ۱/۱۴ ۶- ایضاً ۶/۸۳ ۷- ۸/۸۳ ۸- ۱۳/۸۳ ۹- ۱۴/۸۳

بعد می فرمایند: (۱) إن الذين اجروا كاتوا مِن الذين امنوا يَضْحِكُون (۲۰) يعني، آنانکه گناهکار شدند و امر و آیات خدا را تکذیب کردند به مومنین می خندند. (۲) و اذا مروابهم يتغامزون (۱۱) و چون به آنان گذرند با چشم و ابرو اشاره کنند و استهزاء نمایند.

و برای اینکه دقیقاً روشن باشد زمان و مدّش را نیز صریحاً در قرآن مجید چنین می فرماید: (۱) و يَقُولُونَ مَتَى هَذَا الْوَعْدُ إِنْ كُنْثُمْ صَاقِينَ، فَلْ لَكُمْ مِيعَادٌ يَوْمٌ لَا تَسْتَاخِرُونَ عَنْهُ سَاعَةً وَ لَا تَسْتَقْدِمُونَ (۲۰) (۲) یعنی، (ای رسول خدا) از تو می پرسند و می گویند این وعده که می فرمائی اگر راست می گوئید، کی است؟ در پاسخ می فرماید، بگو: زمان آن وعده، یک روز است که یک ساعت پس و پیش نمی گردد. سپس مردم از یک روز جویا می شوند که روشن گردد. می فرماید: (۱) وَلَنْ يُخْلِفَ اللَّهُ وَعْدَهُ وَإِنْ يَوْمًا عَنْدَ رَبِّكَ كَالْفِ سَنَةٍ مَا تَعْدُونَ (۳) یعنی، خداوند در وعده خود هرگز خلاف نمی کند و یک روز در نزد پروردگارت مانند هزار سال است از آنچه شما می شمارید. و همین مضمون در سوره سجده تکرار و تأکید شده و می فرماید: (۱) يُدَبِّرُ الْأَمْرُ مِنَ السَّمَاءِ إِلَيْهِ الْأَرْضُ ثُمَّ يُعَرِّجُ إِلَيْهِ يَوْمَ كَانَ مِقْدَارُهُ الْفَ سَنَةٌ مَا تَعْدُونَ (۴) یعنی، خداوند امر خود را از آسمان اراده خود به سوی زمین تدبیر می کند در روزی که مقدارش هزار سال شمامست.

قسمت دوم از چهار قسمتی که آقای افراصیابی در مقدمه کتاب خودش نوشته و آنرا پر اهمیت دانسته است، این است:

شناخت اصول عقاید بهائیت بطور ریشه ای

پاسخ - شناخت اصول بهائیت را بطور ریشه ای از دو جهت می توان مطالعه کرد و در دو بخش تحقیق نمود.

اول - باید در بشارات کتب مقدسه در باره این یوم و این ظهور اعظم توجه کرد که پیامبران گذشته به صراحة بیان کرده اند . و به دقّت مطالعه و تحقیق نمود ، مشروط بر اینکه تعصّب و غرض از لوح اندیشه و دل پاک باشد .

دوم - تعالیم الهی را که در دیانت بهائی در این عصر از قلم مؤسّس آن نازل گردیده و بدیع است و مناسب این زمان می باشد ، مورد مطالعه و تحقیق قرار داد .

قسمت هایی از بشارات کتب مقدسه قبلًا ذکر شده است . به چند قسمت دیگر نیز در زیر اشاره می شود که در باره ایام الله و ظهور جدید است .

درباره دو ظهور پی در پی حضرت باب و حضرت بهاءالله ، در تورات اینگونه مژده می دهد:)) اینک من رسول خود را خواهم فرستاد و او طریق را پیش روی من مهیا خواهد ساخت و خداوندی که شما طالب او می باشید ناگهان به هیکل خود خواهد آمد ، یعنی آن رسول عهده که شما از او مسرور می باشید ، هان او میاید ، قول یهوه صبایوت این است . اما کیست که روز آمدن او را متّحمل تواند شد و کیست که در حین ظهور وی تواند ایستاد ، زیرا که او مثل آتش قالگر و مانند صابون گازران خواهد بود)) (۱)

اشاره به مشکلات و امتحانات شدید آن ایام است که مستلزم شهامت و فداکاری و استقامت و جانبازی است . همان اوصافی که در باره اصحاب قائم و ظهور مهدی در روایات اسلام نقل شده است .

ملّاکی نبی ، در این آیات ابتدا بشارت به آمدن رسول می دهد و سپس آمدن خداوند به هیکل خود که مردم طالب او هستند . رسول ظهور اول و خدا ظهور ثانی که منظور مظهر الهی است .

این مضمون در قرآن مجید به دو نفحه صور در سوره زمر تعبیر شده که می فرماید:

((نَفَخْ فِي الصُّورِ .. .. ثُمَّ نَفَخْ فِيهِ أُخْرَى فَإِذَا هُمْ قِيَامٌ يُنْظَرُونَ وَ اشْرَقَتِ الْأَرْضُ بِنُورٍ رَبِّهَا وَ وُضِعَ الْكِتَابُ وَ جِيءَ بِالنَّبِيِّينَ وَالشَّهِدَاءِ وَ فَضِّيَ بَيْنَهُمْ بِالْحَقِّ وَ هُمْ لَا يُظْلَمُونَ)) (۱)

دو نفحه صور اشاره به دو ندای الهی است که به وسیله دو مظہر الهی بی در پی اظهار و منتشر می شود^۰

در ندای اول ، مردم منصعک می گردند و در نفحه دوم قیام کرده می نگرنند و زمین به نور پروردگار روشن می گردد و کتاب جدید وضع می شود و پیامبران و شهیدان آورده شوند و به راستی میانشان حکم شود و به ایشان ستم نمی شود^۰

در جلد سیزدهم بحار الانوار صفحه ۱۸۹ سطر ۶ و صفحه ۱۹۰ سطر ۱۹ به یوم ظهور قائم تعبیر شده است، می نویسد: ((سَمِعْتُ أبا عَبْدَ اللَّهِ يَقُولُ إِنَّ قَائِمَنَا إِذَا قَامَ اشْرَقَتِ الْأَرْضَ بِنُورِ رَبِّهَا)) ((امام در اینجا می فرماید: زمان قیام قائم زمین بنور پروردگار روشن می شود^۰ به مصدق آیه شریفه در سوره فصلت: ((سَنْنُرِ يَهْمَ اِيَّاتِنَا فِي الْاَفَاقِ وَ فِي اَنْفُسِهِمْ حَتَّىٰ يَتَبَيَّنَ لَهُمْ اَنَّهُ الْحَقُّ)) به زودی آیات و نشانه های خود را در آفاق و در نفویشان می نماییم تا آشکار گردد ، برای آنان که او حق است^۰

نور پروردگار در آفاق عالم ، با اختراع برق حصول یافت و همه جا را روشن نمود و در انفس با ظهور حضرت بهاءالله تاریکی های جهل و خرافات، زائل و قلوب و افکار منور گردید^۰ ولی به قول مولوی علیه الرحمه:

او بهشته سر فرو برده به چاه (۲)	که اگر حق است پس کو روشنی؟
سر ز چه بردار و بنگر ، ای دنی (۳)	جمله عالم شرق و غرب آن نور یافت
تا تو در چاهی ، نخواهد برتو تافت (۴)	چه رها کن ، رو به ایوان و گروم (۵)
کم ستیز اینجا بدان کاللچ شوم (۵)	

یعنی باید از چاه ظلمانی تعصّب و غرض و لجاجت که شوم است بیرون آمد تا آن نور بر دل و اندیشه بتابد^۰ یا،

بعد از آن آن نور را ادراک کن
رو تو زنگار از دل خود پاک کن
تا که ریح الله درآید در مشام (۱) دفع کن از مغز و از بینی رُکام
تایابی در جهان طعم شکر (۲) هیچ مگذار از تب و صفراء اثر

- ((اَتَّقُوا اللَّهَ وَ يَعْلَمُكُمُ اللَّهُ وَ اللَّهُ بِكُلِّ شَيْءٍ عَلِيمٌ)) (۳) بترسید از خدا و با تقوی
باشید ، خداوند میآموزد شما را و خداوند بر هر چیزی داناست .
((الَّذِينَ جَاهَدُوا فِينَا لِتَهْدِيهِنَّمُ سُبْلًا وَ إِنَّ اللَّهَ لَمَعَ الْمُحْسِنِينَ)) (۴) می فرماید:
آنان که در طریق ما کوشیدند برای خود هدایتشان می کنیم و خدا با نیکوکاران است .

* * * * *